

guadrada entre 'l macis pirenenc y la falaguera badia de Rosas está dient á grans crits que 'l cor sent ben be: *¡Pinta 'm, pinta 'm!*

R. S. P.

ELS TEUS RISSOS

INTIMA

Per mi fou la diada mes ditzosa

dels jorns de nostre amor:

Tenia descansant sobre ma falda

ton cap esbelt y hermós

y anava destriant envadalint-me

ta caballera d' or:

Recordo que vaig dirte á cau d' orella

¿vols darme un ris tan sols?...

no vares contestarme, y á mon llavi

hi vas deixá un petó.

Al cap de poca estona, mitj confosa

vas dirme— Té, si 'm vols—

rebert de ta má blanca, avellutada,

un estutset preciós,

de colp vareig desfé 'l llasset de seda

que 'l sucjectava envol,

y á dintre hi vaig trovarhi tos sedosos,

y hermosos rissos d' or.

Els guardo febrosenc, la vida meva

y 'ls vuy am tan amor.

com guarda la floreta bosquetana

son polen deliciós.

Ja veig que tu m' estimas, jo t' adoro

y creix el meu amor.

¡Com no, si porto sempre en ma cartera,

aquells teus rissos d' or!

JOAN MALLOL.

INSTRUMENS GENERALS DE LA PRODUCCIÓ

Al tractar-se 'n general de la producció, s' entén l' artificial, perque per la natural ó expontània es poden fer altres consideracions: aixó de suposar que 'ls qui cullin bolets ó herbetas, els que cassan y pescan, extreuen pedras ó arreplegan sorra, donan utilitat á tals productes, per mes que 'ls grans economistas ho diguin, es fa molt estrany. El cego perque no veu la llum no ha de negar-la, el que te ulls, perque la veu, no ha de dir qu' ell la fa. Aixis mateix el bolet al apareixer reuneix las condicions qu' ha de reunir y si aquestas son las exigidas per l' economia humana tenint-lo per un dels molts aliments, ó per l' art de curar reputant-lo per medicina, ó per l' industria considerant-lo com primera materia, etc., no hi ha dubte que originariament té una utilitat; are, que s' aprofiti ó nó, aixó ja es diferent. El que cull un bolet, no li crea doncs l' utilitat, sino que la fa patent, la posa á la disposició dels demés.

Al realisar-se l' obra de la producció, l' home

necessita uns elements ó instruments qu' han sigut designats de maneras diferentas, mes que en geuteral es poden anunciar amb els noms d' *agents naturals, treball y capital*. Tal vegada 's podrian concloure en dos: *naturalesa y home*, ja que 'l *treball* y el *capital* (treball acumulat) representan á l' últim; mes en materias económicass' ha de anar en molt compte en fer innovacions, perque deseguida 's guanya el concepte de subversiu y heterodox si no está afiliat á cap agrupació; qu' estantho, allavoras reb l' excomunió mes fulminant y fins corra 'l risc d' estar inclós en el llibre negre de la policia.

Buscar l' armonia entre 'ls instruments productors, treure 'l predomini d' un qualsevol per restituir als altres sa gerarquia, vol dir no mes que la pau social y la tranquilatat del mon ¡Tant important es la material!

No cal pas dir si 'l *partit pres* d' escola ha fet negar l' importancia d' un en perjudici dels altres; per el *fissiócratas* no hi ha com la terra, la «Terra-Mater» es la font de totas las riquesas; per 'ls *industrialistas* ó partidaris de l' Adam Smith, el Corn de l' abundancia es el treball y pels *mercantilistas*

«Deu de l' or

Del mon n' es senyor»

com diu En Mefistófeles en el brindis de l' ópera «Faust».

Examinén un fet económic; la construcció d' una casa, per exemple, y veuran qu' es precis:

1.er Lloc ahont fer-la, base ferma per assantar-la y condicions que la fassin habitable (com el sol que comensi per assecar l' humitat propia de tot edifici acabat de fer, l' ayre que 's renobi etc., etc.); es á dir *agents naturals*, perque *terra* no es prou, ja que l' aygua, el sol, el vent etc. son altres tant agents.

2.^{on} El projecte del arquitecte, baix el qual s' ha de fer la casa; el que s' encarrega de que la construcció es fassi amb arreglo als planos y condicions; els que 's cuiden del treball material, desde l' escultor y pintor que fan veritables primors, fins al manobra que sols porta calabassos de terra y pouha galledas d' aygua.

y 3.er Els materials de construcció (pedras, morter, vigas, rajolas, etc.), eynas (desde la paleta fins á la bastida) y diner bastant per anar pagant els jornales fins arriivar al cobro un cop feta la casa.

En vista d' aixó ¿qui s' atreveix á proclamar la supremacia dels *agents*, del *treball* ó del *capital*? No ha sentit may que cap metje concedeixi mes importancia al cor, ó als pulmons, ó al ventrell; totas tres estranyas son indispensables al cos y á la vida.

Mes aixis com el cor es el regulador de la sanc, els pulmons 'l taller ahont la mateixa s' elabora y 'l ventrell la gran foganya del cos humá cooperant tots tres á la labor incessant de la vita-